

Mentor ordninger holder stadig efter 2000 år

Af: *Susanne Teglkamp, Teglkamp & Co, www.tegkamp.dk*

At være mentor eller have en mentor er absolut ikke noget nyt, det har nok et par tusinde år på bagen. Og det fantastiske ved det er, at det har vist sig at være særdeles holdbar. Mentor var i oldtidens Grækenland rådgiver for Odysseus søn, mens Odysseus selv var på rejse. Når vi lige nu ser en relancering af begrebet, er der fordi vi har fået øjnene op for, hvor meget det giver både at være mentor og at have en mentor.

Mentor er en betroet rådgiver

Når vi i dag taler om at være mentor, er det vigtigt at finde ud af, hvad rollen indebærer. En mentor er typisk en rådgiver og sparringspartner, som har gjort sig sine erfaringer og gerne vil dele dem med oftest en yngre person, som skal i gang med at gå i den samme retning. En mentor er en rollemodel, der stiller spørgsmål, fortæller historier og giver sin mening til kende. Et meget vigtigt element i en mentorrolle er ville stille sin viden til rådighed og være tilstede med hele sin person. Det er så op til menteen (den person, som har en mentor), om han eller hun vil bruge de råd og den viden, der stilles til rådighed.

Mentoring - ikke at forveksle med coaching

Mentoring bliver ofte blandet sammen med coaching. På mange måder ligner det da også hinanden. Der er imidlertid en væsentlig forskel. Hvor mentorer bruger sig selv og sine erfaringer og som en vigtig del kan give gode råd, så er coachens primære opgave at få den coachede person til selv at finde svaret. Coachen stiller således primært spørgsmål og kommer ikke selv med svaret.

At være mentee

En mentee er en person, der gør brug af en mentor. Som mentee skal du selvfølgelig gå vejen selv og du skal gøre dig dine egne erfaringer. Men du kan sætte turbo på at nå dine mål, ved at have en god mentor, som du har stor tillid til. Du kan bruge din mentor til at afprøve dine ideer, få viden fra en person, som allerede har gået vejen og gjort erfaringerne. Det er så op til dig selv, om du vil bruge din mentors erfaringer og råd helt eller delvist. En mentor kan også give dig faglig viden eller hjælpe dig til at opnå den viden ved f.eks. at åbne sit netværk for dig. Som mentee skal du være klar over, at det er dig, der har initiativpligten. Det er dig, der skal sætte dagsordenen for, hvad du gerne vil have fra din mentor.

Mentor ordninger indenfor virksomheden

Nogle virksomheder har set fordelene ved at formalisere mentor ordninger. De har således som en del af deres udviklingsprogram for medarbejderne, typiske yngre ledere, at der bliver tilknyttet en mentor. I de virksomheder, hvor man arbejder professionelt med mentorordninger, sørger man for at klæde mentorerne på til at være gode mentorer. Herudover matcher man mentees og mentorer, så udbyttet bliver størst for begge parter. En af fordelene ved at lave mentorordninger indenfor virksomheden er, at man kan bruge det som en form for vidensdeling internt i organisationen. Det er samtidig også en excellent måde at sikre at de bærende værdier gives videre til næste generation af ledere i virksomheden.

Fordele ved at være mentor

Desværre er der mange, der afholder sig fra at være mentor, fordi de ikke synes, at de har tid til det. Det er en stor skam, for det kan være meget givende at være mentor. For det første er der ikke noget, der giver så stort overskud som at give. For det andet kan det give en ny form for indsigt at skulle sætte ord på sine erfaringer og gøre den anvendelige over for et andet menneske. Herudover kan det være meget inspirerende at involvere sig og være

sparringspartner. Man kan lære meget nyt og få opdateret sin viden på en række områder. Som mentor for man måske også inspiration til at udvikle sit eget lederskab.

En mentor aftale

Der er mange som gennem tiden har lænet sig op af en ældre leder eller kollega, eller hvor en leder har taget en yngre ind under sine vinger. Hvis man vil arbejde mere professionelt med mentor ordninger, kan det imidlertid være en god idé at lave en mere formel aftale. For det første, hvor lang tid, skal man afsætte hver gang man mødes og hvor ofte skal man mødes. Måske aftales det, at man mødes et antal gange, hvorefter ordningen tages op til revision. Giver det stadig mening og udbytte for begge parter at fortsætte? Eller skal man måske have en anden mentor?

Man kan også selv finde sin mentor

Er man ikke ansat et sted, hvor man arbejder med mentor ordninger, er der intet der hindrer en i selv at finde sin egen mentor. Hvis man f.eks. har brug for at få noget viden og sparring på at starte egen virksomhed, er det oplagt at rette henvendelse til en iværksætter, som det er lykkedes for og høre, om han vil stille op som mentor. Det er vigtigt, at man som mentee fortæller, hvad det er man gerne vil have ud af det og hvad man gerne vil bruge sin mentor til. Mange vil gerne stille op, særligt når de erfarer, at det måske kun drejer sig om at tage et par timer ud af kalenderen en gang om måneden og at det ikke kræver nogen forberedelse.

Hvad skal der til for at blive en god mentor?

Det vigtigste krav man kan stille til en god mentor er i virkeligheden at ville stille sig til rådighed for en anden person. Og den måde man stiller sig til rådighed er ved at være åben og lyttende over for mentees behov og stille sin viden, erfaring og netværk til rådighed. At man udfordrer sin mentee og samtidig er klar over, at det er op til mentee, hvor meget eller hvor lidt han vil bruge af sin mentors råd.

Meningsfuld afrunding af lang karriere

Som et alternativ til efterløn og seniorordninger, ville det give meget mening at tænke ældre medarbejdere ind i mentorordninger. Det vil være en værdig afrunding af en lang karriere at træde et skridt til side de sidste år af ens arbejdsliv og lade yngre personer komme til. I stedet kan man så udfylde en rolle som mentor for en række yngre mennesker. På den måde sikrer man et mere glidende generationsskifte. Det er selvfølgelig en forudsætning, at man har hjertet og engagementet med som mentor og forstår sin nye rolle, ellers kommer det ikke til at virke.

Der er en god grund til at mentoring har holdt sig i flere tusinde år – det virker! Derfor denne opfordring til enten selv at stille op som mentor eller få dig en mentor eller begge dele!

(Artiklen har været bragt i Frederiksborg Amts Avis den 10/2-2005)